

Oordelen

West Beemsterse Sport Vereniging discrimineert een transgender door hem het lidmaatschap te weigeren.

Oordeelnummer 2015-58

Datum: 21-05-2015

Grond: **Geslacht**

Terrein: **Leveren van en toegang tot goederen en diensten - Onderwijs**

Volledig oordeel

Oordeel

2015-58

Datum: 21 mei 2015

Dossiernummer: 2015-0022

Oordeel in de zaak van

[...]

wonende te [...], verzoekster

tegen

West Beemsterse Sport Vereniging

gevestigd te Westbeemster, verweerster

1 Procesverloop

1.1

Bij verzoekschrift van 19 januari 2015, dat op 20 januari 2015 is ontvangen, heeft verzoekster het College voor de Rechten van de Mens (hierna: het College) gevraagd te onderzoeken of verweerster jegens haar zoon verboden onderscheid op grond van geslacht heeft gemaakt door hem het lidmaatschap van de voetbalvereniging te weigeren.

1.2

Bij brief van 19 februari 2015, die op 23 februari 2015 is ontvangen, heeft verweerster een verweerschrift ingediend.

1.3

Het College heeft de zaak ter zitting behandeld op 10 april 2015.

Partijen zijn verschenen. Verzoekster werd bijgestaan door R. Koster, klachtbehandelaar bij Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek/Waterland.

Verweerster werd vertegenwoordigd door [. . .], voorzitter (hierna: de voorzitter), die werd vergezeld door [. . .], secretaris (hierna: de secretaris).

2 Feiten

2.1

De zoon van verzoekster is transgender (van vrouw naar man). Hij is 13 jaar en heeft sinds 2 november 2014 een jongensnaam aangenomen.

2.2

Verweerster is een voetbalvereniging.

2.3

Op 5 juli 2014 vraagt verzoekster bij verweerster het lidmaatschap aan voor haar zoon onder vermelding van toen nog zijn meisjesnaam. Verzoekster vermeldt op het aanmeldingsformulier dat haar zoon transgender is en verzoekt haar zoon in een jongensteam te laten voetballen. Ook vermeldt zij op het aanmeldingsformulier dat haar zoon geen wedstrijden wil spelen.

2.4

Op 19 augustus 2014 neemt verzoekster telefonisch contact op met verweerster over de status van de aanmelding van haar zoon. De secretaris deelt haar mee dat de aanmelding diezelfde avond in de bestuursvergadering zal worden besproken.

2.5

Op 20 augustus 2014 stuurt de secretaris verzoekster onderstaande e-mail:

“Zoals beloofd heb ik het meetrainen van [de zoon] met onze C1 ter sprake gebracht binnen ons bestuur. Ik moet u mededelen dat het bestuur van mening is uw dochter niet te laten meetrainen. Dit omdat we problemen verwachten op het gebied van pestgedrag en de trainer heeft aangegeven dit niet te zien zitten, omdat hij niet over de pedagogische kwaliteiten beschikt om dit eventueel het hoofd te kunnen bieden. Het is soms al moeilijk om als goedwillende vrijwilliger dertien- en veertien jarigen twee uurtjes in de week je gezag op te leggen, laat staan de problematiek op te lossen die kan ontstaan als de groep de situatie van [de zoon] niet wil accepteren. Haar mee laten trainen zou goed kunnen gaan, maar wij vinden het risico gewoonweg te groot.

Anders als in een schoolsituatie waarin professionele mensen zorg en bijstand verlenen, zijn wij van mening dat we [de zoon] niet kunnen bieden wat zij nodig heeft, mochten zaken vervelend uit gaan pakken.”

2.6

Verzoekster verzoekt verweerster bij e-mail van 28 augustus 2014 haar zoon alsnog tot de voetbalclub toe te laten.

2.7

Op 5 september 2014 vindt een telefoongesprek plaats tussen verzoekster en de voorzitter. Het lidmaatschap van verzoeksters zoon wordt wederom geweigerd.

2.8

Verzoekster wendt zich op 5 november 2014 tot Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek/Waterland (hierna het antidiscriminatiebureau).

2.9

Het antidiscriminatiebureau vraagt verweerster bij brief van 13 november 2014 om een reactie op verzoeksters discriminatieklacht.

2.10

Verweerster heeft hier per brief van medio december 2014 op gereageerd. Zij vermeldt daar - voor zover relevant - het volgende in:

“De hoofdreden van de afwijzing van [de zoon] is dat WBSV geen trainende leden kent, met uitzondering van de F-jes. Alle jeugdleden bij onze vereniging (behalve bij de F-jes) trainen en spelen competitie. Op het aanmeldingsformulier is dit blijkbaar niet duidelijk vermeld, dit zal worden aangepast. Als [de zoon] wedstrijden wil spelen dan was en is zij welkom als nieuw lid van de club.

(...) Wij als vereniging zijn op de hoogte van het beleid van de KNVB om te stimuleren dat meisjes tot 19 jaar desgewenst mee mogen spelen in een jongensteam, maar op dit moment kent WBSV geen gemengde teams. De wensen van een transgender junior om in een meisjes of een jongensteam te willen spelen hoort het bestuur in voorkomende gevallen graag van het aspirant lid en/of de ouders of verzorgers.”

3 Beoordeling van het verzoek

3.1

Ter beoordeling ligt de vraag voor of verweerster jegens de zoon van verzoekster (verboden) onderscheid heeft gemaakt op grond van geslacht door hem het lidmaatschap van de voetbalvereniging te weigeren.

Juridisch kader

3.2

Ingevolge artikel 7, eerste lid, onderdeel c, van de Algemene wet gelijke behandeling (AWGB) in samenhang met artikel 1 van deze wet, mogen instellingen die werkzaam zijn op het gebied van welzijn geen onderscheid op grond van geslacht maken bij het aanbieden van diensten. Met de term instelling wordt bedoeld op organisatorische verbanden die in de samenleving als eenheid optreden en die niet kunnen worden geacht een beroep of bedrijf uit te oefenen. Het begrip welzijn heeft, blijkens de parlementaire geschiedenis van de wet, onder andere betrekking op het terrein van de sport (Kamerstukken II 1990/91, 22 014, nr. 3, p. 21). Verweerster is een voetbalvereniging en valt derhalve binnen het bereik van deze bepaling.

3.3

Artikel 1 AWGB bepaalt dat van direct onderscheid sprake is indien een persoon op grond van geslacht op een andere wijze wordt behandeld dan een ander in een vergelijkbare situatie wordt, is of zou worden behandeld.

3.4

Om bescherming te kunnen ontlenen aan de grond geslacht is het niet noodzakelijk dat iemand wordt

gediscrimineerd vanwege het feit dat hij/zij man of vrouw is. Ook als iemand wordt gediscrimineerd, omdat zijn of haar genderidentiteit in het geding is, kan bescherming worden ontleend aan de gelijkebehandelingswetgeving (vergelijk HvJ EG 30 april 1996, zaak C-13/94, Jur. 1996, p.2143 (P en S/ Cornwall County Council)). Zo heeft het College verschillende keren geoordeeld dat transgenders die op grond hiervan ongelijk worden behandeld, bescherming kunnen ontfangen aan het verbod van onderscheid op grond van geslacht (zie bijvoorbeeld College 22 mei 2014, 2014-64, overweging 3.4 en College 1 juli 2014, 2014-78, overweging 3.9).

3.5

In artikel 10, eerste lid AWGB is de bewijslastverdeling neergelegd: deze houdt in dat als verzoekster feiten aanvoert die onderscheid op grond van geslacht kunnen doen vermoeden, het aan verweerster is om te bewijzen dat zij niet in strijd met de AWGB heeft gehandeld.

Feiten die onderscheid op grond van geslacht kunnen doen vermoeden?

3.6

Verzoekster stelt dat verweerster haar zoon het lidmaatschap heeft geweigerd, omdat hij transgender is. Zij voert hiertoe het volgende aan. Verweerster heeft verzoekster herhaaldelijk meegedeeld dat het feit dat verzoeksters zoon transgender is, tot spanningen binnen de voetbalclub zouden kunnen leiden en dat verweerster de gevolgen hiervan niet zou kunnen ondervangen. Dat het bezwaar tegen de toelating gelegen zou zijn in het feit dat de zoon geen competitiewedstrijden wil spelen, zoals de voorzitter ter zitting heeft aangevoerd, heeft verzoekster pas veel later vernomen. Verzoekster voegt daaraan toe dat de voorzitter in het telefoongesprek van 5 september 2014 uitvoerig is ingegaan op het geslacht van haar zoon en de (enige) mogelijkheid om hem in een meisjesteam te plaatsen.

3.7

Verweerster stelt dat zij jegens verzoeksters zoon geen onderscheid heeft gemaakt.

De secretaris verklaart ter zitting dat het feit dat verzoeksters zoon transgender is, aanleiding was om diens aanmelding tijdens een bestuursvergadering te bespreken. Omdat het bestuur spanningen voorzag, zoals de reële kans op pesten, is uiteindelijk het besluit genomen om de zoon niet toe te laten.

3.8

Het College overweegt ten aanzien van de vraag of verzoekster feiten heeft aangevoerd die onderscheid kunnen doen vermoeden, als volgt. Het College stelt vast dat het feit dat verzoeksters zoon transgender is, voor verweerster reden was om zijn aanmelding in een bestuursvergadering te bespreken. Als onbetwist staat vast dat de secretaris verzoekster tijdens het telefonisch gesprek op 19 augustus 2014 meegedeeld heeft dat vanwege het feit dat haar zoon transgender is, sprake is van een 'speciale situatie'. Het besluit van het bestuur is verzoekster vervolgens bij e-mail van 20 augustus 2014 (zie 2.5) meegedeeld. Uit deze mail blijkt dat verweerster "problemen verwachtte op het gebied van pestgedrag en de trainer heeft

aangegeven dit niet te zien zitten, omdat hij niet over pedagogische kwaliteiten beschikt om dit eventueel het hoofd te kunnen bieden.” Ook vermeldt de secretaris in deze e-mail: “het is soms al moeilijk om als goedwillende vrijwilliger dertien- en veertien jarigen twee uurtjes in de week je gezag op te leggen, laat staan de problematiek op te lossen die kan ontstaan als de groep de situatie van [de zoon] niet wil accepteren.” De secretaris heeft ter zitting over deze mail aangegeven dat hij het bestuur aan het eind van de vergadering heeft gevraagd hoe hij verzoekster zal inlichten over het besluit van het bestuur. De mail van 20 augustus 2014 is daarvan het resultaat.

Het College oordeelt dat hiermee feiten zijn komen vast te staan die kunnen doen vermoeden dat het feit dat verzoeksters zoon transgender is, (mede) de oorzaak is geweest van de weigering van zijn lidmaatschap.

3.9

Nu sprake is van een vermoeden van onderscheid op grond van geslacht, is het aan verweerster om te bewijzen dat zij niet in strijd met de AWGB heeft gehandeld.

Bewijst verweerster niet in strijd met de wet te hebben gehandeld?

3.10

Verweerster betwist dat sprake is geweest van discriminatie van verzoeksters zoon.

De voorzitter heeft ter zitting gesteld dat de hoofdreden voor de weigering van het lidmaatschap niet gelegen is in het feit dat de zoon transgender is, maar in de omstandigheid dat hij geen competitiewedstrijden wil spelen. Verweerster heeft het beleid dat alle leden, met uitzondering van F-pupillen, competitiewedstrijden moeten spelen. Omdat verzoeksters zoon geen competitiewedstrijden wenst te spelen, heeft verweerster zijn lidmaatschap moeten weigeren. Door verzoeksters zoon uit te zonderen van deze verplichting, zou ook de kans op pestgedrag reëel zijn. Voorts stelt verweerster dat zij een persoonlijk gesprek met verzoekster had geprefereerd, nu communicatie over een dergelijk onderwerp per mail of telefonisch tot misverstanden kan leiden. Verweerster voegt daar verder aan toe dat zij ook lesbische leden en leden met een beperking heeft.

3.11

Het College oordeelt dat verweerster er, gelet op de aard van de feiten die tot het vermoeden van onderscheid hebben geleid, niet in slaagt het vermoeden te weerleggen. Zo is ter zitting gebleken dat verweersters stelling dat de reden voor de afwijzing van verzoeksters zoon gelegen is in het feit dat hij geen competitiewedstrijden wil spelen, pas in het telefoongesprek tussen verzoekster en de voorzitter op 5 september 2014 voor het eerst aan de orde is gekomen. Weliswaar zou deze reden op zichzelf voldoende kunnen zijn voor een niet-discriminerend besluit om de zoon niet toe te laten als lid. Maar hiermee is in het geheel niet bewezen dat het transgender zijn van de zoon niet mede de oorzaak van de weigering is geweest. Hetzelfde geldt voor verweersters stelling dat sprake is geweest van miscommunicatie. Naar het oordeel van het College kunnen over de e-mail van 20 augustus 2014, waarin het besluit van het bestuur wordt meegedeeld, geen misverstanden zijn ontstaan.

3.12

Nu het vermoeden van onderscheid niet is weerlegd, staat vast dat verweerster jegens verzoeksters zoon onderscheid heeft gemaakt op grond van zijn transgender zijn en daarmee op grond van geslacht. Het College kwalificeert het gemaakte onderscheid als direct onderscheid. Immers, het gemaakte onderscheid houdt direct verband met het feit dat hij transgender is.

Het maken van direct onderscheid is verboden, tenzij voor het onderscheid een wettelijke uitzondering bestaat. Gesteld, noch gebleken is dat een wettelijke uitzondering op het directe onderscheid van toepassing is. Het College komt daarom tot het oordeel dat verweerster jegens verzoeksters zoon verboden onderscheid op grond van geslacht heeft gemaakt door hem het lidmaatschap van de voetbalvereniging te weigeren.

4 Oordeel

Het College voor de Rechten van de Mens spreekt als zijn oordeel uit dat

West Beemsterse Sport Vereniging jegens de zoon van verzoekster verboden onderscheid heeft gemaakt op grond van geslacht door hem het lidmaatschap van de voetbalvereniging te weigeren.

5 Aanbeveling

Ter zitting heeft verweerster het College gevraagd, voor het geval het oordeel zou luiden dat zij verboden onderscheid heeft gemaakt, om aanbevelingen te doen over hoe zij zulk onderscheid zou kunnen voorkomen.

Bij het geven van aanbevelingen dient voorop te staan dat het verboden is transgenders het lidmaatschap van de voetbalclub te weigeren. Dit blijkt uit het bovenstaande oordeel van het College. Aanbevelingen zullen daarom vooral betrekking hebben op de manier waarop met het transgender-zijn van de zoon is omgegaan. Het College beveelt verweerster aan om in een situatie als de onderhavige zeer alert te zijn op de communicatie met (in dit geval) verzoekster en haar zoon. Het College kan zich niet aan de indruk onttrekken dat deze zaak bij het College terecht is gekomen, juist doordat de communicatie vanuit verweerster onvoldoende is geweest. Verzoekster heeft immers een aantal malen aangeboden het gesprek aan te gaan. Zij heeft daarbij laten blijken ook oog te hebben voor de positie van verweerster. Het is de ervaring van het College dat zaken over gevoelige onderwerpen als discriminatie makkelijk kunnen escaleren als de verwerende partij niet duidelijk maakt waar voor hem of haar precies de schoen wringt en geen blijk geeft open te staan voor de argumenten van de verzoekende partij. Door dat wel duidelijk te maken en door het gesprek hierover aan te gaan, kunnen in goed overleg oplossingen worden gevonden. Oplossingen die de sociale acceptatie van de zoon binnen de club bevorderen en die het hem mogelijk maken als ieder ander te voetballen op een manier die past bij hoe hij zijn genderidentiteit ervaart. Het College merkt hierbij op er begrip voor te hebben dat zoiets als transgenderisme vermoedelijk voor een

aantal van verweersters leden een tamelijk onbekend fenomeen zal zijn dat op onwennigheid en wellicht zelfs op onbegrip en weerstand stuit. Zo heeft verweerster aangegeven dat de vrees voor pesterijen mee heeft gespeeld bij haar besluit om de zoon niet toe te laten. Dit kan echter geen reden zijn om de zoon als lid te weigeren. Vanuit haar wettelijke plicht om transgenders te beschermen tegen discriminatie verdient het aanbeveling hierover ook met haar eigen leden zo nodig het gesprek aan te gaan. Pesten bijvoorbeeld is een onderwerp dat verweerster bij haar leden bespreekbaar had kunnen en moeten maken. In het onderhavige geval had dat waarschijnlijk goed gekund in samenwerking met verzoekster. In haar brief van 28 augustus 2014 schrijft verzoekster onder andere “Maar het is wel zuur verliezen van een vooroordeel of onwennig idee zonder de kans te krijgen een tegendoelpunt te scoren. [...] Wilt u verbroedering alstublieft een kans geven [...]”.

Aldus gegeven te Utrecht op 21 mei 2015 door mr. E.J.M. Hofhuis, voorzitter, in tegenwoordigheid van mr. N. Rakraki, secretaris.

mr. E.J. M. Hofhuis

mr. N. Rakraki